

Government of Karnataka

Karnataka Secondary Education Examination Board

Question Paper

ANSWER KEY

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಳಿ

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ–1: ಮಾರ್ಚ್–2025

ವಿಷಯ: 22– ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ **ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು** **ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು: 80**

ಕ್ರ.ಸಂ	ಭಾಗ –ಎ	ಅಂಕಗಳು
I	**ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.**	5 X 1= 5
1)	ಸ್ಥಾನದರ್ಶಕ ತುಷ್ಟಿಗುಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ತುಷ್ಟಿಗುಣವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ (a) ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ (b) ಪ್ರತಿಫಲಗಳಲ್ಲಿ (c) ಶ್ರೇಣಿಗಳಲ್ಲಿ (d) ಅನುಪಾತಗಳಲ್ಲಿ	
ಉತ್ತರ	**(c) ಶ್ರೇಣಿಗಳಲ್ಲಿ**	1
2)	TFCಯು 100 ರೂ.ಗಳು ಮತ್ತು TVCಯು 125 ರೂ.ಗಳಿದ್ದಾಗ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. (a) 25 (b) 125 (c) 175 (d) 225	
ಉತ್ತರ	**(d) 225**	1
3)	ಮಹಾ ಆರ್ಥಿಕ ಕುಸಿತದ ವರ್ಷ (a) 1929 (b) 1889 (c) 1920 (d) 2018	
ಉತ್ತರ	**(a) 1929**	1
4)	ಸಾಲದ ಸುಲಭ ಲಭ್ಯತೆಯು ಇದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. (a) ಉಳಿತಾಯ (b) ಹೂಡಿಕೆ (c) ಬಡ್ಡಿದರ (d) ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆತ	
ಉತ್ತರ	**(b) ಹೂಡಿಕೆ**	1
5)	ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕರು ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಸರಕುಗಳ ನಡುವೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಈ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. (a) ಹಣಕಾಸು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ (b) ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ (c) ಶ್ರಮದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ (d) ವಿನಿಮಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ	
ಉತ್ತರ	**(b) ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ**	1
II.	**ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ, ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ.**	5 X 1= 5
6)	ಕೇಂದ್ರೀಯ ಯೋಜಿತ ಅರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು _____ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.	
ಉತ್ತರ	**ಸರ್ಕಾರ**	1
7)	ಬೆಲೆ ಪಡೆಯುವ ವರ್ತನೆಯು _____ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ಗುಣಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.	
ಉತ್ತರ	**ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪೈಪೋಟಿ**	1
8)	ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಧಿತ ವಿಧಾನವು _____ ವಿಧಾನದ ಪರ್ಯಾಯ ಹೆಸರಾಗಿದೆ	
ಉತ್ತರ	**ಉತ್ಪನ್ನ**	1
9)	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರೆನ್ಸಿಯನ್ನು (ನೋಟುಗಳನ್ನು) ಚಲಾವಣೆಗೆ ತರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ _____	
ಉತ್ತರ	**RBI**	1
10)	ಭಾರತದಲ್ಲಿ _____ ವರ್ಷವು ಏಪ್ರಿಲ್ 01 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 31 ರ ವರೆಗಿರುತ್ತದೆ.	
ಉತ್ತರ	**ಹಣಕಾಸಿನ**	1
III.	**ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.**	5 X 1= 5
11)	**A** **B**	
	a) ಮಾದರಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ – vi) ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	1
	b) ಕೂಲಿ ದರ – i) VMP_L	1
	c) ಗೃಹಕೃತ್ಯ – v) ಹಣರಹಿತ ವಿನಿಮಯ	1
	d) M_3 ಮತ್ತು M_4 -- ii) ವಿಶಾಲ ಹಣ	1
	e) ಕಚ್ಚಾ ಸರಕು – iii) ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕು	1

IV.	**ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.**	5 X 1= 5
12)	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ.	
ಉತ್ತರ	**ಅಮೇರಿಕಾ (ಯು.ಎಸ್.ಎ), ಜಪಾನ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ (ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು)**	1
13)	ಇಬ್ಬರು ಅನುಭೋಗಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ರೇಖೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ $d_1(p)=20 - p$ ಮತ್ತು $d_2(p)=15 - p$ ಆದಾಗ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಡಿಕೆ ರೇಖೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.	
ಉತ್ತರ	**$35-2p$**	1
14)	CPI – ವಿಸ್ತರಿಸಿ.	
ಉತ್ತರ	**CPI – CONSUMER PRICE INDEX, ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ**	1
15)	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೊರತೆ ಎಂದರೇನು?	
ಉತ್ತರ	**ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ನಿವ್ವಳ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೊರತೆ = ಕೋಶೀಯ ಕೊರತೆ –ನಿವ್ವಳ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳು**	1
16)	ಮುಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವಿರಿ?	
ಉತ್ತರ	**ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಜೊತೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದನ್ನು ಮುಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.**	1
	ಭಾಗ – ಬಿ	
V.	**ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಆರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.**	6X 2=12
17)	ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದರ್ಶ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.	
ಉತ್ತರ	1. ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದಾಯ 2. ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದ್ಯತೆಗಳು 3. ಸೀಮಾಂತ ಬದಲಿಕೆ ದರ (MRS) 4. ಸರಕಿನ ಬೆಲೆ	2
18)	**ಬೇಡಿಕೆ ನಿಯಮವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.**	
ಉತ್ತರ	ಇತರೆ ಅಂಶಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಸರಕಿನ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಅದರ ಬೇಡಿಕೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸರಕಿನ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಅದರ ಬೇಡಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇದು ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಯ ನಡುವಿನ ಋಣಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.	2
19)	**ಪ್ರತಿಫಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.**	
ಉತ್ತರ	1. ಏರಿಕೆ ಪ್ರತಿಫಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣ (IRS) 2. ಸ್ಥಿರ ಪ್ರತಿಫಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣ (CRS) **3**. ಇಳಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಫಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣ (DRS)	2
20)	**ದೀರ್ಘಾವಧಿ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.**	
ಉತ್ತರ	1. ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸರಾಸರಿ ವೆಚ್ಚ (LRAC) **2**. ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸೀಮಾಂತ ವೆಚ್ಚ (LRMC)	2
21)	**ನಾಲ್ಕು ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಾವುವು? ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಫಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.**	
ಉತ್ತರ	1. ಭೂಮಿ – ಗೇಣಿ 2. ಶ್ರಮ – ಕೂಲಿ 3. ಬಂಡವಾಳ – ಬಡ್ಡಿ 4. ಸಂಘಟನೆ – ಲಾಭ	2

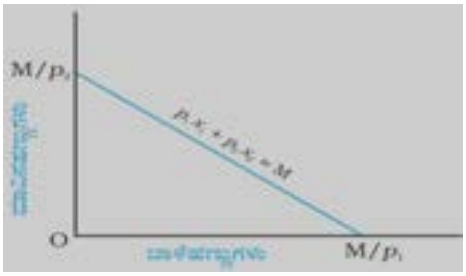
22)	**ನಾಮಮಾತ್ರ ಮತ್ತು ನೈಜ ಉಆಕಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.**	
ಉತ್ತರ	ನಾಮಮಾತ್ರ *GDP*: 1. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. **2**. ಇದು ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೈಜ *GDP*: 1. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಆಧಾರ ವರ್ಷ/ ಸ್ಥಿರ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. **2**. ಇದು ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೆದೆ.	2
23)	**ನಗದು ಮೀಸಲು ಅನುಪಾತ ಮತ್ತು ಶಾಸನಬದ್ಧ ದ್ರವ್ಯತೆಯ ಅನುಪಾತಗಳ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.**	
ಉತ್ತರ	ನಗದು ಮೀಸಲು ಅನುಪಾತ (CRR) – ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕು ತನ್ನ ಒಟ್ಟು ಠೇವಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನಗದು ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಡಲೇಬೇಕಾದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಗದು ಮೀಸಲು ಅನುಪಾತ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಶಾಸನಬದ್ಧ ದ್ರವ್ಯತಾ ಅನುಪಾತ (SLR) – ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕು ತನ್ನ ಒಟ್ಟು ಠೇವಣಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನಬದ್ಧವಾಗಿ ತನ್ನ ಬಳಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಗದು, ಚಿನ್ನ ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಶಾಸನಬದ್ಧ ದ್ರವ್ಯತಾ ಅನುಪಾತ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.	2
24)	**ಹಣದ ಬೇಡಿಕೆಯ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.**	
ಉತ್ತರ	1. ವ್ಯವಹಾರದ ಉದ್ದೇಶ **2**. ಸಟ್ಟಾವ್ಯಾಪಾರದ ಉದ್ದೇಶ	2
25)	**C=150+0.5Y, ನೀಡಿರುವ ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು MPCಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.**	
ಉತ್ತರ	ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅನುಭೋಗ = 150 MPC **ಮೌಲ್ಯ** = 0.5	2
26)	**ಪುಕ್ಕಟೆ ಸವಾರರೆಂದರೆ ಯಾರು? ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?**	
ಉತ್ತರ	ಹಣ ಪಾವತಿಸದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವವರನ್ನು 'ಪುಕ್ಕಟೆ ಸವಾರರು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅನುಭೋಗಿಯು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆದುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.	2
	ಭಾಗ – ಸಿ	
VI	**ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 12 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.**	**5 x4=20**
27)	**ಒಂದು ಸರಳ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬ, ನೇಕಾರ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.**	
ಉತ್ತರ	ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮಿತಿಯಾಗಿವೆ, ಆದರೆ ಜನರ ಬಯಕೆಗಳು ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೊರೆತೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಘಟಕಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಿತವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೆಲವು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇತರರು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಉತ್ತಾದಿಸ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉದಾ: ಒಬ್ಬ ಕೃಷಿಕನು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಅನುಭೋಗ'ಕ್ಕೆ ಬಳಸಿ ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ನೇಕಾರ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಬಳಸಬಹುದು. – ಒಬ್ಬ ನೇಕಾರನು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಹತ್ತಿ, ನೂಲು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. – ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿ ಸೇವೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸರಕು, ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. **(ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯ)**	4

28) **ಬಜೆಟ್ ಗಣವನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.**

ಉತ್ತರ

ಅನುಭೋಗಿಯು ತನ್ನ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಲೆಯ ಎರಡು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸಂಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಬಜೆಟ್ ಗಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. 2+2

- ಸದಾವಕಾಶ ಗಣ
- $P_1X_1 + P_2X_2 \leq M$
- ಸಾಧ್ಯತಾ ಸಂಯೋಜನೆಗಳು – (0, 0) (0, 1).....

(ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯ)

29) **ಸಾಮಾನ್ಯ ಸರಕು ಮತ್ತು ಕೆಳದರ್ಜೆ ಸರಕುಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.**

ಉತ್ತರ 2+2

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸರಕುಗಳು	**ಕೆಳದರ್ಜೆ ಸರಕುಗಳು**
1) ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಒಂದು ಸರಕಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸರಕುಗಳು.	1) ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಒಂದು ಸರಕಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸರಕುಗಳು.
2) ಉದಾ: ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ.	2) ಉದಾ: ನವಣೆ, ಸಜ್ಜೆ, ಬಾರ್ಲಿ, ಆರ್ಕ, ರಾಗಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.
3) ಸರಕುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದಾಯದ ನಡುವೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವಿದೆ.	3) ಸರಕುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದಾಯದ ನಡುವೆ ಋಣಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವಿದೆ.
4) ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ರೇಖೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ, ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.	4) ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ರೇಖೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ, ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

30) **ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವು ಒಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪೈಪೋಟಿ ಉದ್ಯಮದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಹಂತದ ಲಾಭವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಸರಕಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ.**

ಉತ್ತರ 4

ಮಾರಾಟದ ಪ್ರಮಾಣ (ಕಿ)	TR (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	TC (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಲಾಭ
0	0	5	**–5**
1	10	7	**3**
2	20	10	**10**
3	30	12	**18**
4	40	25	**15**
5	50	40	**10**
6	60	60	**0**
7	70	75	**–5**

31) **ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯ ಏಕಕಾಲಿಕ ಪಲ್ಲಟಗಳಿಂದ ಸಮತೋಲನದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.**

ಉತ್ತರ

ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಟ	ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಟ	ಪ್ರಮಾಣ	ಬೆಲೆ
ಬಲಗಡೆಗೆ	ಬಲಗಡೆಗೆ	ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ	▪ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು ▪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು ▪ ಬದಲಾಗದೇ ಉಳಿಯಬಹುದು
ಎಡಗಡೆಗೆ	ಎಡಗಡೆಗೆ	ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ	▪ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು ▪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು ▪ ಬದಲಾಗದೇಉಳಿಯಬಹುದು
ಎಡಗಡೆಗೆ	ಬಲಗಡೆಗೆ	▪ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು ▪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು ▪ ಬದಲಾಗದೇ ಉಳಿಯಬಹುದು	ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ
ಬಲಗಡೆಗೆ	ಎಡಗಡೆಗೆ	▪ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು ▪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು ▪ ಬದಲಾಗದೇ ಉಳಿಯಬಹುದು	ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ

4

32) **ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳೆರಡರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ (ರಾಜ್ಯ) ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ವಲಯಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.**

ಉತ್ತರ

ಸರ್ಕಾರದ (ರಾಜ್ಯ) ಪಾತ್ರ 2+2

1) ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೆ ತುರುವುದು.
2) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು
3) ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
4) ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು
5) ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು – ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ನೈರ್ಮಲ್ಯೀಕರಣ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕುಟುಂಬ ವಲಯಗಳ ಪಾತ್ರ

1) ನಿರ್ಧಾರಕ ಘಟಕಗಳು
2) ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗದ ಘಟಕಗಳು
3) ಶ್ರಮದ ಪೂರೈಕೆದಾರರು (ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳು)
4) ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ
5) ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯ)

33) **ಬಾಹ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.**

ಉತ್ತರ 2+2

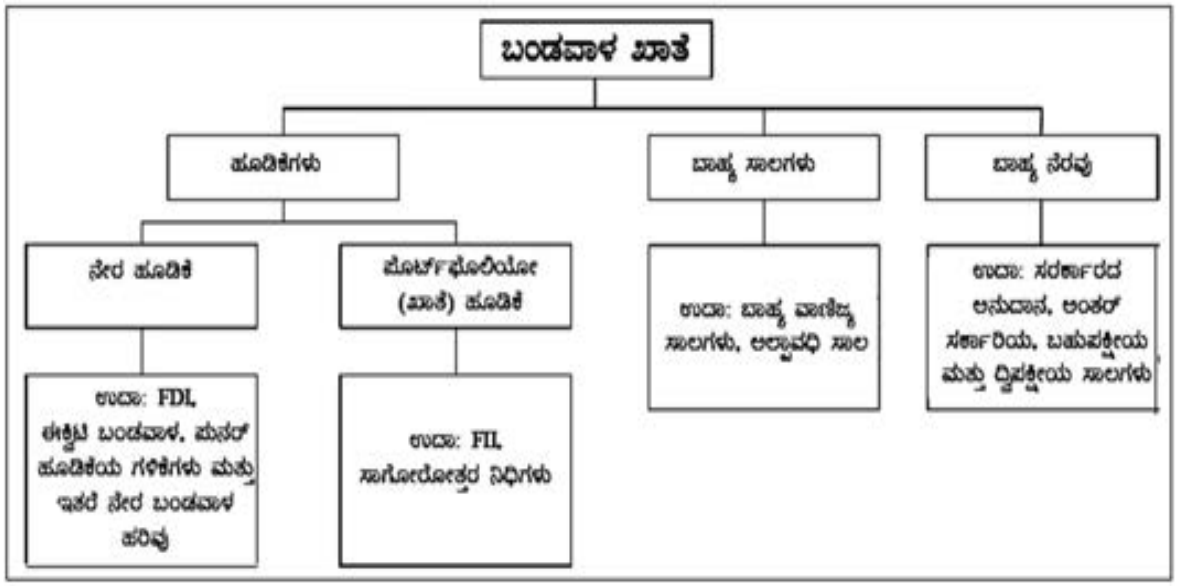
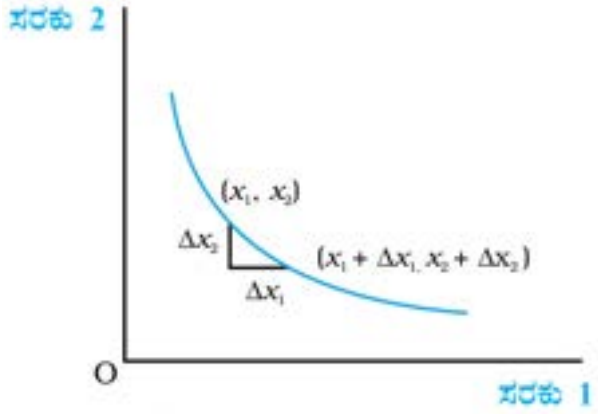
ಒಂದು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕವು ಇನ್ನೊಂದು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಜನ ಅಥವಾ ಹಾನಿಗಳಿಗೆ ಬಾಹ್ಯತೆಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಹ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಬಾಹ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಋಣಾತ್ಮಕ ಬಾಹ್ಯತೆಗಳೆಂಬ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ.

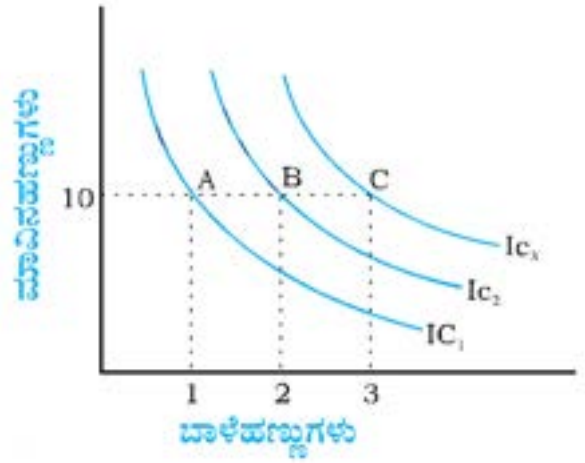
1) ಧನಾತ್ಮಕ ಬಾಹ್ಯತೆಗಳು – ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

2) ಋಣಾತ್ಮಕ ಬಾಹ್ಯತೆಗಳು__– ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

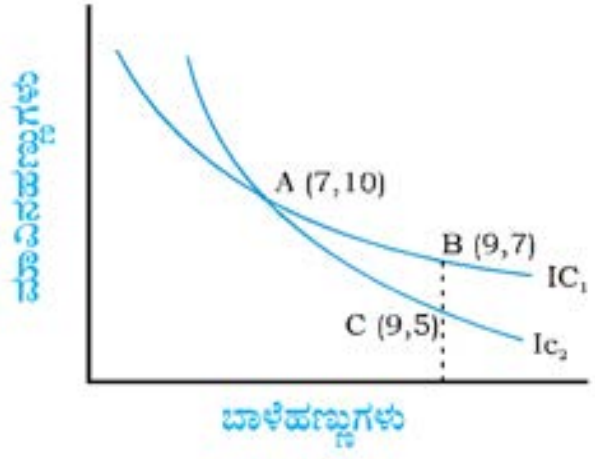
(ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯ)

34)	**ಹೂಡಿಕೆ ಬಿಂಬಕವನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.**	
ಉತ್ತರ	ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ಭೌತಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಆಗುವ ಹೊಸ ಸೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು **ಹೂಡಿಕೆ** ಎನ್ನುವರು. ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ನಡುವಿನ ಕ್ರಿಯಾವಲಂಬಿ ಸಂಬಂಧವನ್ನು **ಹೂಡಿಕೆ ಬಿಂಬಕ** ಎನ್ನುವರು. ಸ್ವಾಯತ್ತ ಹೂಡಿಕೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಯ ಬಿಂಬಕವು I=I ಆಗಿರುತ್ತದೆ. **(ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯ)**	3+1
35)	**ಸಂದಾಯ ಬಾಕಿಯ ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯ ಭಾಗಗಳ ಪಟವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.**	
ಉತ್ತರ	 	4
	ಭಾಗ – ಡಿ	
VII	**ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 20 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.**	**3x6=18**
36)	**ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ.**	
ಉತ್ತರ	**1. ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆಯು ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.: MRS** 	2+2+2

2. ಎತ್ತರದ ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ತುಷ್ಟಿಗುಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ:

3. ಎರಡು ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಛೇದಿಸುವುದಿಲ್ಲ:

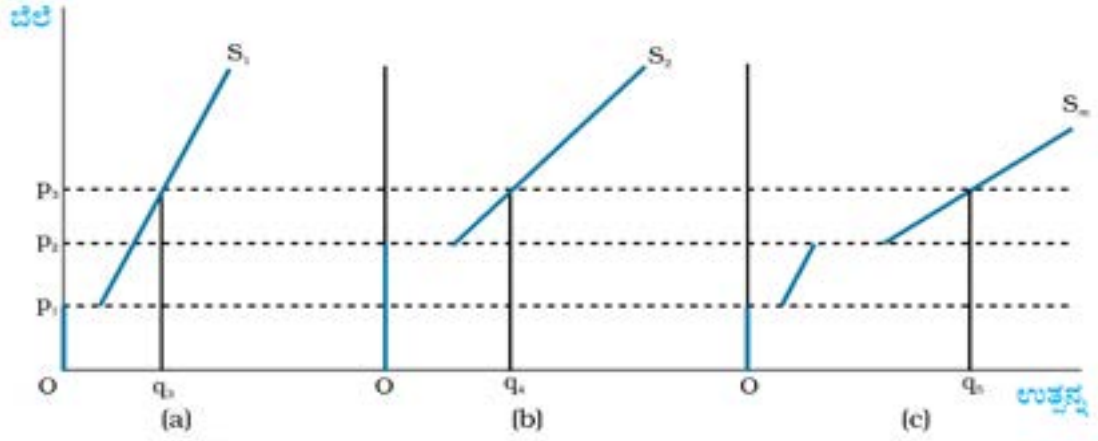
(ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯ)

37) **ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪೂರೈಕೆ ರೇಖೆಯನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.**

ಉತ್ತರ

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪೂರೈಕೆ ರೇಖೆಯು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವಿವಿಧ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 1, 2, 3 ಇತ್ಯಾದಿ ಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಷ್ಟು ಉದ್ಯಮಘಟಕಗಳಿದ್ದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ pನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳು ಪೂರೈಸಿದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ

2+2+2

(ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯ)

38) **ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇಶದ ಉಆಕಯು ರೂ. 4000 ಕೋಟಿ ಇದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗ ಆದಾಯ (NFIA) ರೂ.500 ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 450 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ನಿವ್ವಳ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೌಲ್ಯ (NIT) ರೂ. 300 ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.**

ಉತ್ತರ

ಅನನ್ಯತೆಗಳು	ಮೌಲ್ಯಗಳು (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ
GDP_{MP}	4000	
GDP_{FC}	3700	$GDP_{FC} = GDP_{MP} - NIT = 4000 - 300 = 3700$
NDP_{MP}	3550	$NDP_{MP} = GDP_{MP} - Dep = 4000 - 450 = 3550$
NDP_{FC}	3250	$NDP_{FC} = NDP_{MP} - NIT = 3550 - 300 = 3250$
GNP_{MP}	4500	$GNP_{MP} = GDP_{MP} + NFIA = 4000+500 = 4500$
GNP_{FC}	4200	$GNP_{FC} = GNP_{MP} - NIT = 4500 - 300 = 4200$
NNP_{MP}	4050	$NNP_{MP} = GNP_{MP} - Dep = 4500 - 450 = 4050$

6

39) **ಹಣದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಟಿ ವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿತು?**

ಉತ್ತರ

ಸರ್ವರಿಂದಲೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿನಿಮಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸಾಧನವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹಣ ಎನ್ನುವರು.

ಹಣದ ಕಾರ್ಯಗಳು:

(ಎ) ವಿನಿಮಯ ಮಾಧ್ಯಮ

(ಬಿ) ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧನ

(ಸಿ) ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಗಾವಣಾ ಸಾಧನ

(ಡಿ) ಮೌಲ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಹಕ

ಹಣವನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಬಳಸದೇ ನಡೆಯುವ ಆರ್ಥಿಕ ವಿನಿಮಯಗಳನ್ನು ಸಾಟಿ ವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿ ಎನ್ನುವರು. ಅಂದರೆ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳುವ ವಸ್ತು ವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಾಟಿ ವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ

1) ಬಯಕೆಗಳ ದ್ವಿಮುಖ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ

2) ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಕೊರತೆ

3) ವಿಭಜನೆಯ ಕೊರತೆ

4) ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಕೊರತೆ

5) ಸಾಲ ವ್ಯವಹಾರದ ತೊಂದರೆ **(ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯ)**

6

40) **ಸ್ಥಿರ ವಿನಿಮಯ ದರ ಮತ್ತು ಬದಲಾಗುವ ವಿನಿಮಯ ದರಗಳ ಗುಣ ಮತ್ತು ದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.**

ಉತ್ತರ

ಎ) ಸ್ಥಿರ ವಿನಿಮಯ ದರ: ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿನಿಮಯ ದರ ನಿಗಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರ ವಿನಿಮಯ ದರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಗುಣಗಳು: ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖ – ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸ್ಥಿರತೆ – ದೇಶ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಸುಲಲಿತ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹರಿವಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. – ಸರಕಾರವು ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತನ್ನ ಅಧಿಕೃತ ಮೀಸಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಸಂದಾಯ ಬಾಕಿ ಅಂತರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ದೋಷಗಳು: ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣ – ಸರ್ಕಾರ ಹಣದ ಅಪಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಉಹಾಪೋಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಬಿ) ಬದಲಾಗುವ ವಿನಿಮಯ ದರ: ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬಲಗಳಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುವ ವಿನಿಮಯ ದರವನ್ನು ಬದಲಾಗುವ ವಿನಿಮಯ ದರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಗುಣಗಳು: ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. – ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಗ್ರಹಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. – ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ನೀತಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ದೋಷಗಳು: ಸರ್ಕಾರ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. – ಅಸ್ಥಿರತೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸೃಷ ಯಾಗಬಹುದು. – ಸಟ್ಟಾ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

(ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯ)

3+3

ಭಾಗ–ii

VIII **ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಭಾರ ಮತ್ತು ನಿಯೋಜಿತ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.** **2x5=10**

41 ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣೆಯಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

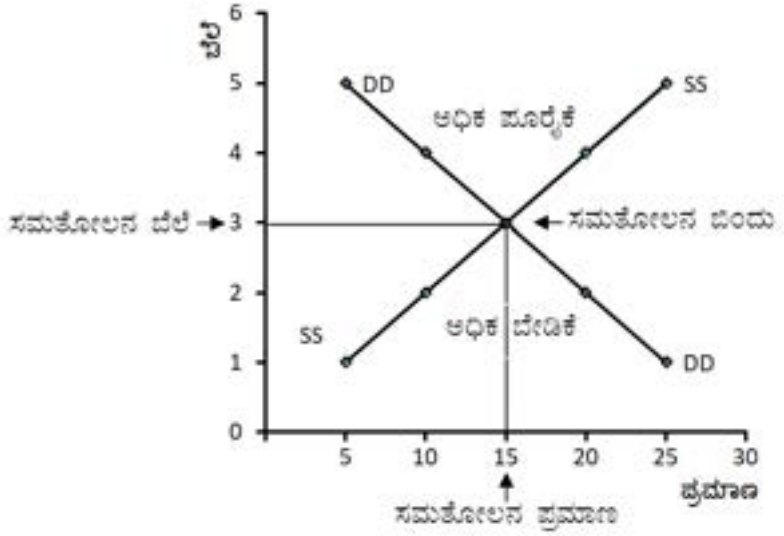
ಉತ್ತರ 5

ಉತ್ಪಾದನಾಂಗ (L)	TP_L	MP_L	AP_L
0	0	0	0
1	15	**15**	15
2	25	**10**	**12.5**
3	**50**	25	16.66
4	**60**	10	15
5	68	8	13.60

42) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮತ್ತು ರೇಖಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ಬಿಂದು, ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆ, ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣ, ಅಧಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಪೂರೈಕೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

P	QD	QS
1	25	5
2	20	10
3	15	15
4	10	20
5	5	25

ಉತ್ತರ 5

43) **ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಮಾಸಿಕ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಉಳಿತಾಯ ಮುಂಗಡಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.**

ಉತ್ತರ

ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಮಾಸಿಕ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಉಳಿತಾಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ — 5

ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು		**ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬ್ತುಗಳು**	
1. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ	5,000–00	1. ದಿನಸಿ ವೆಚ್ಚ	4,000–00
2. ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದ ವೇತನ	2,000–00	2. ಶಿಕ್ಷಣ	2,000–00
3. ಹಾಲು ಮಾರಾಟ	1,500–00	3. ಸಾರಿಗೆ ವೆಚ್ಚ	1,000–00
4. ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಳಿಕೆ	1,000–00	4. ಆರೋಗ್ಯ ವೆಚ್ಚ	2,000–00
5. ಇತರೆ ಮೂಲಗಳು	500–00	5. ಇತರೆ ವೆಚ್ಚ	500–00
ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	**10,000–00**	**ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಗಳು**	**9,500–00**

ಭಾಗ – ಎಫ್

(ದೃಷ್ಟಿ ವಿಕಲಚೇತನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ)

41 TP, MP & APಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.

ಉತ್ತರ — 5

1 ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ Total Product: ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ಆದಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಸಿ ಬದಲಾಗುವ ಆದಾನ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬದಲಾಗುವ ಆದಾನದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಅಥವಾ ಒಟ್ಟು ಭೌತಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸೀಮಾಂತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

$TP=\sum MP$ [$\sum MP$= ಸೀಮಾಂತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ]

2 ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪನ್ನ Average Product: ಬದಲಾಗುವ ಆದಾನದ ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಆದಾನದ ಘಟಕದಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

$AP=\frac{TP}{L}$ [TP = ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ, L = ಶ್ರಮದ ಘಟಕಗಳು]

3. ಸೀಮಾಂತ ಉತ್ಪನ್ನ Marginal Product: ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ಆದಾನಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದು, ಒಂದು ಆದಾನದ ಪ್ರತಿ ಯುನಿಟ್‌ನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸೀಮಾಂತ ಉತ್ಪನ್ನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

$MP=\frac{\Delta TP}{\Delta L}$ $MP_L = TP_n - TP_{n-1}$

[ΔTP = ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆ, ΔL = ಆದಾನದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆ]

42 ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮತೋಲನ, ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆ, ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣ, ಅಧಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಪೂರೈಕೆಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.

ಉತ್ತರ — 5

1) **ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ:** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯಮಘಟಕಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುವ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮತೋಲನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

2) **ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆ:** ಯಾವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ತಲುಪಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಬೆಲೆಗೆ ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

3) **ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣ:** ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

4) **ಅಧಿಕ ಪೂರೈಕೆ:** ಯಾವ ಒಂದು ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪೂರೈಕೆಯು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಡಿಕೆಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕ ಪೂರೈಕೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

5) **ಅಧಿಕ ಬೇಡಿಕೆ:** ಯಾವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಡಿಕೆಯು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಮೀರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

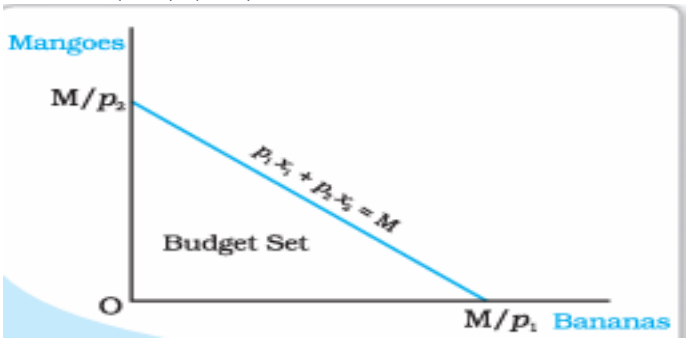
KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD

II PUC EXAMINATION 1 - MARCH 2025

SUB: 22- ECONOMICS MODEL ANSWERS MAX.MARKS: 80

Sl. No	PART A	Marks
I	**Choose the correct answer**	**5x1=5**
1	Ordinal utility analysis expresses utility in a) Numbers b) Returns c) Ranks d) Ratios	
Ans	**b) Ranks**	1
2	Find the Total cost where TFC is 100 and TVC is 125. a) 25 b) 125 c) 175 d) 225	
Ans	**d) 225**	1
3	The year of Great Depression is a) 1929 b) 1889 c) 1920 d) 2018	
Ans	**a) 1929**	1
4	Easy availability of credit encourages a) Savings b) Investment c) Rate of interest d) Disinvestment	
Ans	**b) Investment**	1
5	The consumers and producers can choose between domestic and foreign goods, this market linkage is called a) Financial market linkage b) Output market linkage c) Labour market linkage d) Exchange market linkage	
Ans	**b) Output market linkage**	1
II	**Fill in the blanks by choosing correct answers from the bracket**	**5x1=5**
6	In a centrally planned economy, all important decisions are taken by _____	
Ans	**Government**	1
7	Price taking behaviour is the distinguishing characteristic of _____ market.	
Ans	**Perfect competition**	1
8	Value added method is the alternative name of ____ method.	
Ans	**Product**	1
9	_____ is the only institution which can issue currency in India.	
Ans	**RBI**	1
10	_____ Year runs from 1st April to 31st March.	
Ans	**Financial**	1
III	**Match the Following**	**5x1=5**
11	**A** **B** a. Normative Economics vi. Evaluation of Mechanism b. Wage rate i. VMP_L c. Domestic service v. Non-Monetary Exchange d. M_3 and M_4 ii. Broad Money **e.** Raw material iii. Intermediate goods	**1** **1** **1** **1** **1**

IV	**Answer the following questions in a sentence or word**	**5x1=5**
12	Give an example for market economy.	
Ans	**USA or Japan or Australia [Any country with market economy can be named]**	1
13	If the demand curves of the consumers are $d_1(P)=20 - P$ and $d_2(P)=15 - P$ respectively, find out the market demand curve.	
Ans	**$d_M(P) = 35 - 2P$**	1
14	CPI – Expand	
Ans	**Consumer Price Index**	1
15	What is Primary deficit?	
Ans	**Primary deficit is the difference between fiscal deficit and net interest payment.**	1
16	What do you mean by open economy?	
Ans	**The economy which has the economic relations with rest of the world is called open economy. Or An economy which has trade relations with other nations.**	1
	PART B	
V	**Answer any six of the following questions in 4 sentences each**	**6x2=12**
17	**List out the factors that determine the optimal choice of a consumer.**	
Ans	1. Income of the consumer 2. Consumer's Preferences 3. Marginal Rate of Substitution [MRS] 4. Price of the commodity	2
18	**State the Law of Demand.**	
Ans	Other things remaining constant, when the price of a good increases, its demand decreases and when the price of a good decreases, its demand increases. Or It explains the negative relationship between Price and demand.	2
19	**Mention the types of Returns to Scale.**	
Ans	1. Increasing Returns to Scale [IRS] 2. Constant Returns to Scale [CRS] 3. Decreasing Returns to Scale [DRS]	2
20	**Name the long run costs.**	
Ans	1. Long-run Marginal Cost [LMC or LRMC] 2. Long-run Average Cost [LAC or LRAC]	2
21	**What are the four factors of production? Mention their rewards.**	
Ans	1. Land = Rent 2. Labour = Wages 3. Capital = Interest 4. Organisation = Profit	2
22	**Write the differences between Nominal and Real GDP.**	
Ans	Nominal GDP: 1. Measures national income in current price; 2. It does not indicate the actual changes in the volume of production Real GDP: 1. Measures national income at base year / constant prices; 2. It measures the actual changes in the volume of production	2

23	**Give the meaning of Cash Reserve Ratio and Statutory Liquidity Ratio.**	
Ans	CRR – refers to the percentage of total deposits which a commercial bank keeps with RBI in the form of cash. SLR - refers to the percentage of total deposits which a commercial bank keeps it with itself in the form of cash, gold and government securities.	2
24	**State the two motives of Demand for money.**	
Ans	1. Transactive Motive 2. Speculative Motive	2
25	**Given the consumption function, C = 150+0.5Y, identify Autonomous consumption and MPC values.**	
Ans	Autonomous consumption = 150 MPC value = 0.5	2
26	**Who are free riders? Why are they called so?**	
Ans	Non-Paying users are called free riders. Consumers will not voluntarily pay for what they can get for free, hence they are called so.	2
	PART C	
VI	**Answer any five of the following questions in 12 sentences each.**	**5x4=20**
27	**Discuss how the Family Farm, Weaver and Teacher can use their resources to fulfil their needs in a simple economy.**	
Ans	An economy has limited resources but people have unlimited wants. It results in scarcity of resources. The decision-making units in an economy can produce some goods or services by using few resources they have and can use a part of their produce to obtain the needed goods and services from others. Example, a family farm can produce corn, use a portion of it to obtain clothing and education from weaver and teacher respectively. A weaver can get goods he wants from through the exchange of goods he produces. A teacher can earn money by teaching and buy corn and cloth from family farm and weaver. **[Brief explanation needed]**	4
28	**Briefly explain the Budget set with the help of a diagram.**	
Ans	Budget set is the collection of all possible bundles available to a consumer at the given level of income and prices. • Opportunity set • $P_1X_1 + P_2X_2 \leq M$ • Affordable Bundles – (0, 0) (0, 1)….. • Brief explanation of diagram is needed	2 + 2

29 **List out the differences between Normal goods and Inferior goods with examples.**

Ans

Normal Good	**Inferior Good**
1.Demand for these goods increase with the increase in consumer income	1.Demand for these goods decrease with the increase in consumer income
2.Ex Food and Cloth	2.Ex Unbranded goods, Millets, Ragi
3.Has positive relation between consumers income and demand for these goods	3.Has negative relation between consumers income and demand for these goods
4. With increase in income, demand curve shifts right and with decrease in income demand curve shifts left.	4.With increase in income, demand curve shifts left and with decrease in income, demand curve shifts right.

2+2

30 **The following table shows the Total Revenue [TR] and Total Cost [TC] schedules of a perfectly competitive firm. Calculate the profit at each output level.**

Ans

Quantity Sold [Q]	**TR [in Rs]**	**TC [in Rs]**	**Profit [in Rs]**
0	0	5	-5
1	10	7	3
2	20	10	10
3	30	12	18
4	40	25	15
5	50	40	10
6	60	60	0
7	70	75	-5

4

31 **Write a table to show the impact of simultaneous shifts in demand and supply on equilibrium.**

Ans

Shift in demand	**Shift in supply**	**Quantity**	**Price**
Leftwards	Leftwards	Decreases	▪ May increase ▪ May decrease ▪ May remain constant
Rightwards	Rightwards	Increases	▪ May increase ▪ May decrease ▪ May remain constant
Leftwards	Rightwards	▪ May increase ▪ May decrease ▪ May remain constant	Decreases
Rightwards	Leftwards	▪ May increase ▪ May decrease ▪ May remain constant	Increases

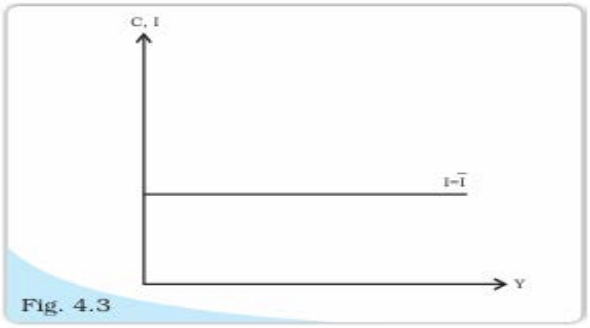
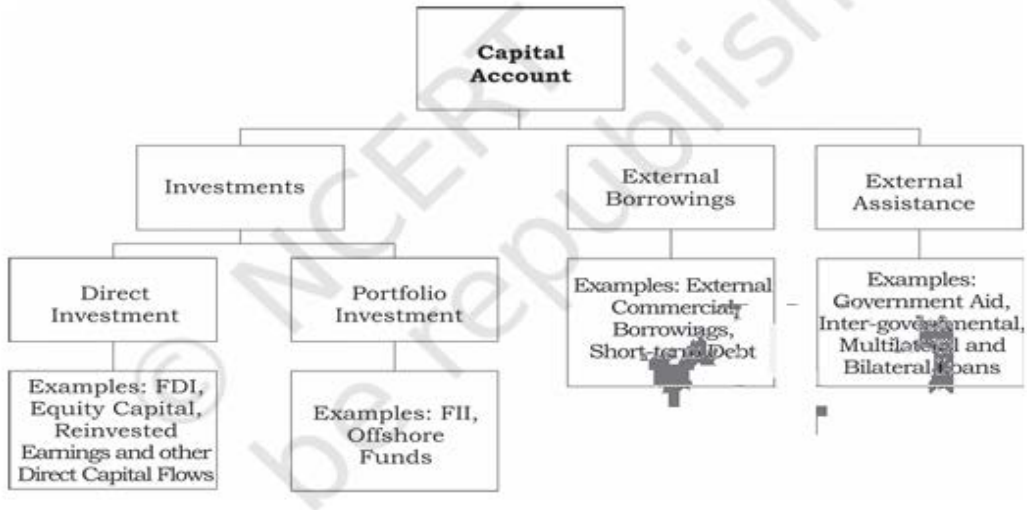
4

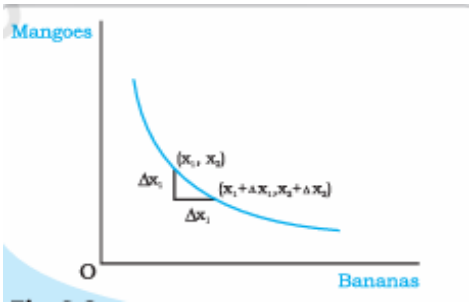
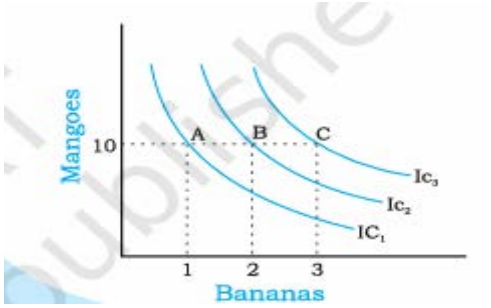
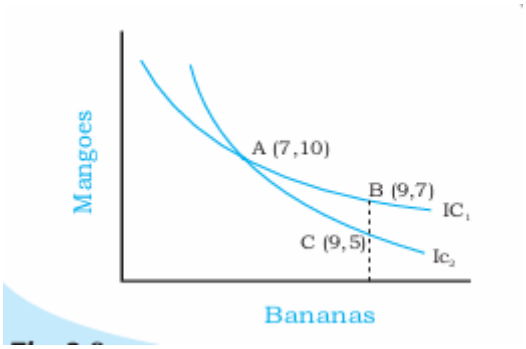
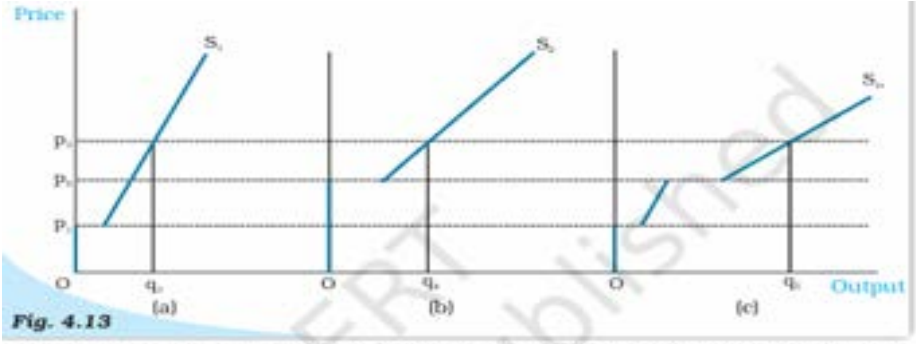
32 **Discuss the role of the Government (state) and Household sectors in both developed and developing countries.**

Ans **Role of Government**:

1. Framing and enforcing law and order
2. Developmental functions

2+2

	3. Undertakes production 4. Collects taxes 5. Provides infrastructure – health, education, sanitation, market etc **Role of Households**: 1. Decision making units 2. Production and Consumption units 3. Supplier of labour (factors of production) 4. Earns rewards from factors of production 5. Creates demand for goods and service [**Brief explanation needed**]	
33	**Write about Externalities.**	
Ans	Externalities refers to the unintentional benefits or harms a firm or individual causes to another firm or individual. There are two types of externalities: 1. **Positive externality -** benefits caused – establishment of an industry generates employment opportunities. **2. Negative externality** – harms caused – establishment of an industry leads to pollution. **[Brief explanation needed]**	2+2
34	**Explain the Investment Function with diagram.**	
Ans	Investment is defined as the addition to the existing stock of physical capital. The Investment which is independent of changes in income or GDP is called Autonomous Investment. In a two sector model, there are two sources of final demand, the first is consumption and the second is investment. The investment function was shown as $I = \bar{I}$ Graphically, this is shown as a horizontal line at a height equal to $\bar{I}$ above the horizontal axis. In this model, I is autonomous which means, it is the same no matter whatever is the level of income. *Investment function with I as autonomous.*	3+1
35	**Present the capital account components chart of Balance of Payments.**	
Ans	***Fig. 6.2: Components of Capital Account*** 	4

	PART D	
VII	**Answer any three of the following questions in 20 sentences each.**	3x6=18
36	**Illustrate the features of Indifference curve with diagrams.**	
Ans	**1.Indifference curve slopes downwards from left to right - MRS** **2.Higher Indifference curve gives greater level of utility** **3.Two indifference curves never intersect each other.** **[Need explanation in detail]**	2+2+2
37	**Explain the Market supply curve with help of a diagram.**	
Ans	Market supply curve shows the output levels that firms in the market produce in aggregate corresponding to different values of the market price. If there are 1, 2, 3 …n number of firms in the market, the total output supplied at market price P is the Market supply. *Fig. 4.13* *The Market Supply Curve Panel. (a) shows the supply curve of firm 1. Panel (b) shows the supply curve of firm 2. Panel (c) shows the market supply curve, which is obtained by taking a horizontal summation of the supply curves of the two firms.* **[Need explanation in detail]**	4+2

38 **Suppose the GDP at market prices of a country in a particular year is Rs.4000 crores. Net Factor Income from Abroad [NFIA] is Rs.500 crores. The depreciation is Rs. 450 crores and the value of Net Indirect Taxes [NIT] is Rs. 300 crores. Complete the following table.**

Ans

Identities	Values (in Rs. Crores)	Calculation
GDP_{MP}	4000	
GDP_{FC}	3700	$GDP_{FC} = GDP_{MP} - NIT = 4000 - 300 = 3700$
NDP_{MP}	3550	$NDP_{MP} = GDP_{MP} - Dep = 4000 - 450 = 3550$
NDP_{FC}	3250	$NDP_{FC} = NDP_{MP} - NIT = 3550 - 300 = 3250$
GNP_{MP}	4500	$GNP_{MP} = GDP_{MP} + NFIA = 4000+500 = 4500$
GNP_{FC}	4200	$GNP_{FC} = GNP_{MP} - NIT = 4500 - 300 = 4200$
NNP_{MP}	4050	$NNP_{MP} = GNP_{MP} - Dep = 4500 - 450 = 4050$

6

39 **Elucidate the functions of money. How does money overcome the shortcomings of barter system?**

Ans

Money is the commonly accepted medium of exchange.

Functions of money:

1. Medium of Exchange
2. Measure of Value
3. Store of Value
4. Transfer of Value

Barter system refers to exchange of goods. Money has overcome the following drawbacks of barter system:

1. Lack of double coincidence of wants
2. Difficult in measurement of value
3. Problem of divisibility
4. Challenges in durability and transfer of value
5. Problem of credit **[Need explanation in detail]**

3+3

40 **List out the merits and demerits of Fixed and Flexible Exchange Rates.**

Ans

a. **Fixed Exchange Rates**: refers to the exchange rate determined by the government.

Merits : 1. More stability and credibility

2.Government interferes and correct the BoP deficits by official reserve sales

Demerits: 1. Inadequacy of FER leads to instability - creates doubts on Governments' ability to manage FERs.

2. Forced Devaluation – possible speculation attack on currency

b. **Flexible Exchange Rates**: refers to the exchange rate determined by the market forces – demand and supply of currencies.

Merits: 1. No Governments' interference

2. No need to maintain huge reserves – automatic management of BoP

Demerits: 1. Subjected to international market fluctuations

2.Speculation leads to uncertainty

3+3

PART E

VIII **Answer any two of the following projects and assignment-oriented questions** — 5x2=10

41 **Find the missing products in the following table.**

Ans

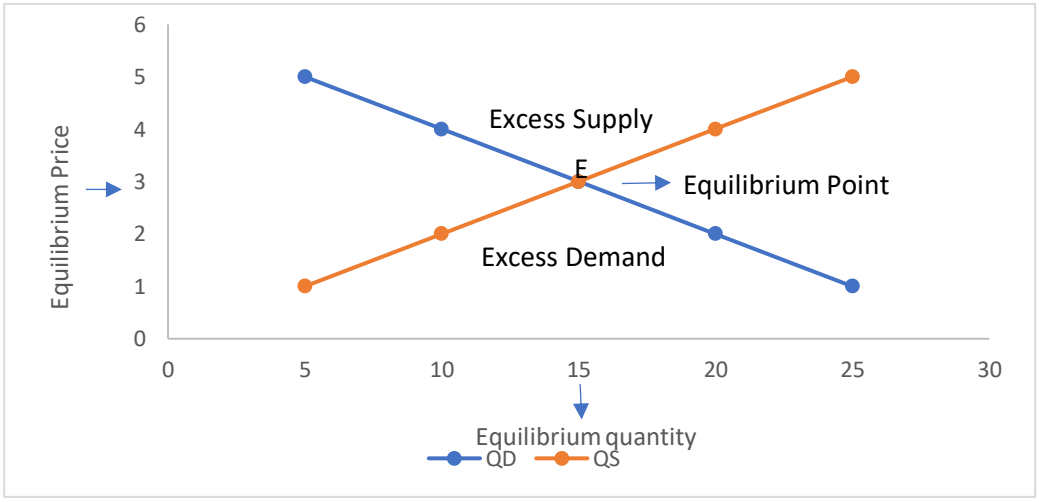
Factor (L)	TP_L	MP_L	AP_L
0	0	0	0
1	15	**15**	15
2	25	**10**	**12.5**
3	**50**	25	16.66
4	**60**	10	15
5	68	8	13.60

5

42 **Draw a diagram for the following table and identify the equilibrium point, equilibrium price, equilibrium quantity, excess demand and excess supply in diagram.**

P	QD	QS
1	**25**	**5**
2	**20**	**10**
3	**15**	**15**
4	**10**	**20**
5	**5**	**25**

Ans

5

43 **Prepare a Surplus budget on monthly Income and Expenditure of your family.**

Ans

Surplus Budget of a Family

Sources of Income		Heads of Expenditure	
1.Sale of Agricultural Produce	5000	1. Grocery	4000
2.Income from wages	2000	2. Education	2000
3.Dairying	1500	3. Transportation	1000
4.Poultry	1000	4. Health	2000
5.Other sources	500	5. Other expenses	500
Total	**10000**	**Total**	**9500**

[Note: students can write any other sources of income and heads of expenditure of their choice with different values]

5

	PART F	
	For Visually Challenged Students Only	
41	**Give the meaning of TP_L, MP_L and AP_L.**	
Ans	1. **Total Product**: The total volume of goods produced by the firm using specified quantity of variable and fixed inputs is referred to as total product. Or the relationship between the variable input and output, keeping all other inputs constant, is referred to as total product. $TP=\sum MP$ [$\sum MP$= summation of marginal products] 2. **Average Product**: is defined as the output per unit of variable input. It is calculated by dividing TP by the number of units of variable factors. $AP=\frac{TP}{L}$ [TP = Total Product, L = Labour units] 3. **Marginal Product**: is the change in output per unit of change in the input when all other inputs are held constant. $MP=\frac{\Delta TP}{\Delta L}$ or $MP_L = TP_n - TP_{n-1}$ [ΔTP = change in total product, ΔL = change in variable input]	5
42	**Give the meaning of Market Equilibrium, Equilibrium Price, Equilibrium quantity, Excess demand and Excess supply.**	
Ans	1. **Market Equilibrium** is a situation where the plans of all consumers and firms in the markets match. Or the situation where the market demand equals market supply. 2. **Equilibrium Price** is the price at which the market demand equals market supply. 3. **Equilibrium quantity** is the quantity bought and sold at equilibrium price. 4. **Excess Demand** is the situation where market demand exceeds market supply. 5. **Excess Supply** is the situation where market supply exceeds market demand.	5

AglaSem Earn While You Learn Program!

Share your recent question papers with us and get paid!
अपने हाल के प्रश्न पत्र हमें भेजें और कमाएँ!

To participate, email us with the following details:
भाग लेने के लिए हमें निम्न विवरण के साथ ईमेल करें:

- Your Name
- Your Class
- Your Board
- Details of the Question Papers you have
  आपके पास उपलब्ध प्रश्न पत्रों का विवरण

Our team will reach out to you with the next steps.
हमारी टीम आगे की प्रक्रिया के लिए आपसे संपर्क करेगी।

Email: **support@aglasem.com**

Study Materials

aglasem.com

Model Papers

Sample Papers

Half Yearly Sample Papers

Important Resources

Periodic Table

Writing Skills / Formats

Maps of India / World

Notes

- [ ] Class 6 Notes
- [ ] Class 7 Notes
- [ ] Class 8 Notes
- [ ] Class 9 Notes
- [ ] Class 10 Notes
- [ ] Class 11 Notes
- [ ] Class 12 Notes

Books and Solutions

NCERT Books

NCERT Book Solutions

HC Verma Chapter Wise Solutions

RD Sharma Solutions

CGBSE Solutions